

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8521527 פקס. 08-6433570
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס.

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות מנ"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 665

משכיל לדוד

פרשת נשא

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

דרך ההתנשאות בעבודת ה'

בזוהר הקדוש מובא כי פרשת נשא היא הפרשה הארוכה ביותר בתורה. יש בפרשה זו מאה שבעים ושש פסוקים, יותר מכל פרשה אחרת בכל התורה. וראוי להתבונן מדוע פרשה זו היא הארוכה ביותר.

באחד הספרים מובא טעם לדבר. פרשה זו תמיד נופלת בסביבות חג השבועות. אם כן, לאחר שבחג השבועות קבלנו את התורה, רוצים לומר לנו; טוב הדבר שקבלתם את התורה, אבל אחרי כן צריך להתחזק וללמוד יותר.

ויש בכך הוראה למעשה שאם מתמסרים לתורה, לא לבחור את הדרך הקצרה אלא דווקא את הדרך הארוכה ביותר. וכאשר אנו אומרים דרך ארוכה, הכוונה היא להאריך בלימוד התורה ולא לקצר ולהביט כל הזמן על השעון מתי יגמר זמן הלימוד. מוסר השכל זה אנו למדים מפרשת נשא שהיא הפרשה הארוכה ביותר בכל התורה.

הפרשה נקראת בשם נשא. נשא מלשון התנשאות, התרוממות. שכן תכלית התורה לתת מוסריות לאדם כיצד להתנשאות. כמו שראינו לצערינו הרב אצל היטלר ימ"ש, שכאשר החליט להשמיד את היהודים הוא שלח מכתב מפורסם [מכתב שאנשים גם ראו אותו] לגנרלים שלו, ושם כתב את הטעם והמטרה שיש בהשמדת העם היהודי:

כיון שהעם היהודי מכיל בקרבו את המוסריות. ואם ליהודים יש מוסר, הרי יש להם מטרה אחרת בעולם, וא"כ האנשים הללו הם תקלה בשבילנו, ולכן צריך להשמיד אותם. לדאבונינו זאת אחת הסיבות מדוע עשה היטלר ימ"ש את מה שעשה, אבל ב"ה לא הצליח, מפני שהמוסריות נשארה אצלנו. אנחנו תמיד היינו כאן ותמיד נשאר כאן, על אפו וחמתו של היטלר ימ"ש.

לכן, התורה רוצה שנלמד תורה ונקיים מצוות, וכך נוכל להתנשא ולהתרומם. אבל יש לנו לידע דבר אחד: כשיהודי עם כיפה לראשו יורק או צועק ברחוב ואנשים רואים אותו, הרי שהתגובה הראשונה שלהם היא; תראו את היהודי הזה. שלא כמו אצל עמים אחרים, שאם אצלם קורה כדבר הזה, איש לא מביט עליהם ולא מעיר להם.

וכדוגמא לדבר אספר את מה שהתרחש פעם במקום מגורי. כמה מהשכנים שלי ישבו לילה אחד, עישנו, צעקו ופטפטו ללא הפסק, ואני לא יכולתי לישן כל הלילה. האם נוכל להעיר להם ולומר; ראו את הצרפתיים הללו... אבל אצל יהודים התגובה של האחרים היא מיד שלילית; ראו את את היהודים הללו. כיון שזהו חטא של חילול ה' שאין עליו כל מחילה מאת השם יתברך.

כשאדם מעשן בשבת ה' יכול למחול לו, כשאדם אוכל טרף ה' יכול למחול לו. אולם אם אדם גורם לחילול ה', עושה מעשים שמפריעים למשל לשכנים, על כך אין מחילה, כיון שאין זו מוסריות כלל.

זאת המוסריות אותה אנו לומדים מפרשת נשא. נשא מלשון התנשאות והתרוממות.

לא להתרומם ולהתנשא ח"ו על אנשים אחרים ולומר אני יותר טוב מהם, אלא להתנשא בעצמו, להיות בעל מוסר, בעל דרך ארץ, ולעבוד על עצמו כדי להתרומם בעבודת השי"ת.

ואפשר להוסיף, כי זהו הקשר בין שתי הפרשיות; נשא ובהעלותך. בתחילת פרשת נשא נאמר (ד' כ"ב) "נשא את ראש בני גרשון" וגו', ומדוע לא נאמר נשא את משפחת בני גרשון, אלא נאמר את ראש. ללמדנו, כי אם רוצים להרים את הראש בו שוכן המוח, צריך לגרש מן המוח את היצר הרע ואת כל התאוות המפריעות לעבודת ה', וכך מתרוממים ומתנשאים בעבודת ה' דרך לימוד המוסר.

וזאת היא פרשת בהעלותך לרמז לנו על לימוד התורה, כי "בהעלותך את הנרות" רומז ל"נר מצוה ותורה אור" (משלי ו' כ"ג). והרי בפרשת בהעלותך התורה מדברת בענין הדלקת המנורה בשמן זית, וכידוע נר זה הנשמה, כמו שנאמר (שם, כ' כ"ז) "נר ה' נשמת אדם". כי רק דרך לימוד המוסר והתורה הגוף מתקדש, והנשמה נהנית לשכון בגוף קדוש שכזה.

ויותר מזאת. בפרשת נשא התורה מדברת לכל אדם שרוצה להתעלות בלימוד התורה ורוצה להגיע למדרגות העליונות להיותו דלוק אחר לימוד התורה, עליו לשאוף להתנשא עוד ועוד, כי ההתנשאות בעבודת ה' אין לה גבול. לכן באה התורה ואומרת לנשא את הראש, כי עיקר השאיפה צריכה להתחיל מהראש, וזאת העצה לכל אדם, שאם ינשא את ראשו וישאף הרבה, כי אז יוכל להגיע ליד בהעלותך את הנרות, להתעלות יותר ויותר.

ואם נתבונן בדברים, נראה כי אכן זאת תכליתו של האדם בחייו, וזהו ההבדל הגדול בין אדם לבהמה. לבהמה כידוע אין כל מטרה בחיים; לא ראינו בהמה שתנקב כרטיס בתחת רכבת, או בהמה שתטייל עם מזוודה, ואף אם נאלף אותה כמו שעושים בקרקסים הגדולים היא תשאר בהמה. כיון שכל מטרתה היא בהמית, לאכול ולשתות ותו לא.

אבל האדם, מטרה גדולה יש לו בחייו, ויש לו תכונה ביכולתו להחליף את טבעו האנושי, והוא יכול גם להחליף את טבעו האנושי לטבע פראי. משום כן התורה מלמדת כל אדם להיות בן אדם, להיות אנושי, לא להחליף את הטבע לטבע פראי. להשאר מוסרי. וכך התורה באה לעזור לאדם להתרומם ולהתעלות, להתנשא.

אבל יחד עם ההתנשאות הזאת יש ליכור שלא להתנשא על אחרים. לא להיות בעל גאווה. שהרי התורה נקנית רק במידת הענוה, וכל מטרת התורה ללמד את האדם להתנהג בענוה, להיות כזה שקולו שקט, עניו. משום כן התורה מסייעת לאדם בשני הצדדים, גם להתנשא בשביל לשבור את טבעו השלילי, אבל מצד שני להשאר אנושי, מוסרי ועניו.

זאת למדים אנו מפרשת נשא. להתרומם, להתנשא, על עצמו ולא על אחרים, ותמיד להשאר מוסרי, אנושי, עניו ורך לבב עם כל אחד. וכל זאת על ידי לימוד התורה והמוסר.

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il <<<

פרשת נשא ט' סיון תשע"ג

ירושלים	תל אביב	באר שבע	הדלקת נרות
18:55	19:11	19:11	מוצאי שבת
20:12	20:14	20:12	רבינו תם
20:54	20:48	20:46	

החילולא דצדיקיא

ט - רבי יעקב חיים סופר, מו"ח"ס כף החיים	יג - רבי יעקב מוצנפי
י - רבי ישמעאל הכהן	ראב"ד העדה החרדית הספרדית - ים
יא - רבי יצחק יעקב ווייס ראב"ד - ים	יד - רבי חיים דוד עמר תלמיד האור החיים הקדוש
יב - רבי דוד חיים פארו, מו"ח"ס שושנים לדוד	טו - יהודה בן יעקב אבינו ע"ה

ניתן להוריד את עלוני פרשת השבוע באתר המוסדות - www.orotpinto.co.il >>>

מעשה שהיה

לא מפסידים!

עיון מעמיק בפרשת הנזיר, בגדרות ובסייגים שהטילו עליו חז"ל בכדי שלא יכשל בדבר הלכה, מלמד אותנו עד כמה יש לאדם להיכנע ולציית לדעת תורה. התורה הקדושה קבעה את גדרי הנזירות באיסור שתית יין, וחז"ל הקדושים ביקשו שהנזיר אף לא יכנס לתוך הכרם, על אף שבספר התורה אין שום זכר לאיסור זה.

אכן הציות וההכנעה לדעת תורה, היא היא שמנווטת את הנזיר בימי נזירותו. אם חפץ הוא לקיים את רצון ה' בשלימות, עליו להיות כפוף לגדרי הנזירות שהורו חז"ל בתורה שבעל פה.

לאחרונה התפרסם סיפור מרעיש הממחיש כיצד יהודים יראי ה', מכניעים ומכופפים את עצמם לדעת תורה, חרף כל מיני קשיים ומצבים לא שיגרתיים. הנה המעשה הנפלא וסופו המופלא.

בשערי נמל התעופה "בן גוריון" נכנסה קבוצה יוצאת דופן מרשימה בהדרה. המביט מן הצד היה מבחין במספר אנשים רמי מעלה, תלמידי חכמים שתורתם אומנותם.

אלו יוצאים מידי תקופת מה לשליחות קודש, לסבב על פתחי נגידים בכדי לזכותם במצות צדקה, בתמיכה למוסדות התורה שבארץ הקודש.

בין המוכובדים בלט בנוכחותו הגה"צ רבי חיים כהן זצ"ל, ראש הישיבה במושב "ברכיה". אף הוא עוזב את תלמידיו האהובים ונוסע על מנת לקיים את מחמד נפשו - ישיבתו הקדושה במושב ברכיה.

המוכובדים שבקבוצה פנו לרציפים המשתייכים לחברת התעופה "אל על", כשבידיהם כרטיסי "הלוך חזור" לארה"ב וממנה, מתפללים לצאת לשלום ולחזרתם לשלום, קרי: הצלחה במשימת גיוס הכספים להחזקת התורה.

באותם הימים התחולל משבר כלכלי עולמי בשיאו, והם ידעו שהפעם תהא המלאכה קשה מתמיד.

הם עברו את הבידוק הביטחוני ועוד כמה פרוצדורות שגרתיות ואחר כך התיישבו איש איש במקומו, איש איש ותלמודו בידו מנעימים לעצמם בדברי תורה, וכך הם מנצלים את זמן הטיסה הארוכה.

כצפוי, השהות בארץ נכר לא הניבה תוצאות טובות. חששותיהם התאמתו. בעלי העסקים שהיו תורמים למוסדות התורה שבאחריותם באופן קבוע, נתנו עכשיו כרבע מתרומתם הקבועה, ובכך נכשלה לגמרי נסיעתם זו.

באותם ימים התקיים כאן בארץ דיון רחב בין גדולי ישראל, בענין ההשתמשות בשירותי חברת הנסיעות "אל על", שבאתם ימים החלה בהפעלת קו טיסה תוך חילול שבת קודש. גדולי ישראל פסקו אז כי אין להשתמש עוד בשירותי התעופה של "אל על" עד להודעה חדשה, וזאת במחאה על חילול כבודו של השבת.

פסיקה הלכתית זו רק החמירה את מצב המשולחים. הם הבינו כי בכרטיס החזור שבידיהם, הם כבר לא יוכלו להשתמש - על פי פסיקת גדולי התורה.

מה שהעיק על קבוצת הרבנים שהתכנסה לאסיפת חירום בשיפולי הטרמינל ברגעים אלו, היתה העובדה המצערת שאף את דמי הנסיעה עצמה לא הצליחו להשיג באותה נסיעה. מה שאומר כי לכאורה אין להם כל אפשרות מעשית לחזור ארצה.

קולות בדבר "פיקוח נפש", החלו להישמע מתוך גרונם של חברי המשלחת.

הם חששו כי יצטרכו להישאר בארץ הנכר בלא דרך חזרה. ואמנם חלק מהם סברו כי בדיעבד ובליבת ברירה יהיה מותר להשתמש בכרטיס החזור.

מי שנתר שליו היה רבי חיים כהן זצ"ל, הוא לעומתם, לא התרגש כלל. הוא הבין היטב את הבעיה, אך בשבילו דעת תורה היא דעת תורה. וכשנשאל לדעתו, הוא אמר: "אם הרבנים הורו שלא לנסוע, אז ברור שאני לא נוסע".

אחד מהרבנים שם טען כי יש מקום להקל. אומנם ברור כי עתה אין לנסוע בחברת "אל על", אך מי שרכש כרטיס הלוך חזור מראש יוכל להקל ולחזור איתו. הלא הוא לא קנה את הכרטיס "חזור" בידיעה שיהיה אסור עליו לחזור באופן זה.

לבניתיים, הורמו כמה טלפונים לגדולי התורה, ובראשם למרן הגר"ע יוסף שליט"א. תשובתו של מרן היתה נחרצת: "אם אתם בעלי חזות רבנית, יגרם על ידכם חילול ה'. גם אם ניתן להתיר זאת, הרי שעליכם חל - משום מראית עין - האיסור, מפני חילול ה'".

הרב מקשיב לדברים הנאמרים מפי עסקן חשוב שהצטרף לנסיעה, מבחין בארשת הדאגה על פני המאזינים ומשיח באוזניהם:

"מדוע הנכם דואגים? האם אנחנו פועלים משהו כאן בעולם הזה? אנחנו נעשה את המוטל עלינו, והקב"ה יתברך שמו יעשה את שלו. נסיעתנו היתה בשביל תורה ולא נינוק חלילה!"

כשסיים רבי חיים את דבריו, מיהר להוציא גמרא קטנה מתוך תיק צד שנח בידו, התיישב על ספסל בקרן זווית ובטוח בישיעתו ה' פנה ללימודו.

עד מהרה, עם השמע פסקו של מרן שליט"א, בשילוב דבריו של רבי חיים זצ"ל, שלושה מוחלטת אפפה את חברי המשלחת, ואלו כבר היו נתונים בשיח ערני של ריתחת דאורייתא.

ובנתיים השמועה על משלחת הרבנים שמוותרת על כרטיס הטיסה בחברת "אל על", מכה גלים. קידוש שם שמים נשמע מעל גלי האתר.

* * *

יעקב, איש עסקים מצליח בארה"ב, אסף באותה עת את מסמכיו לתיקיה הדורה, הכניסה לתוך תיק ג'יימס בונד קטן ופנה למוזכירו ליטול ממנו את כרטיס הטיסה לארץ שהכין עבורו מבעוד מועד.

המוזכיר המסור הגיש לו מעטפה סגורה, ובה כרטיס הטיסה תוך שהוא מעדכן אותו שהוא יעצור בבריטניה, שם יעלה על מטוס שיטוס בטיסה ישירה לישראל, יקבל מושב במחלקה ראשונה עם אוכל גלאט כשר, ועוד פרטים נוספים.

יעקב הפטיר מילות שלום למוזכירו ונפנה לכיוון היציאה, כשלפתע נזכר המוזכיר בידיעה העשויה להיות מעניינת עבור מעבידו חובש הכיפה.

הוא סיפר לו את סיפור משלחת הרבנים שתקועה' בנמל התעופה.

יעקב חזר לאחוריו בצעדים מהירים, הוא ביקש את המוזכיר להשיג לו את אחד מחברי המשלחת.

כשנודע לו מספר הרבנים במשלחת, פקד על מוזכירו לרכוש עבור כל אחד מהם כרטיס טיסה לארץ. כשנשאל ע"י המוזכיר באיזו מחלקה לקנות את הכרטיסים שלהם, ענה יעקב מבלי להסס "הרבנים החשובים הללו זכאים לשבת במחלקה מפוארת לא פחות ממני".

המוזכיר, שידע כי מחירם של כרטיסים אלו מתקרר לכסום של \$10,000, היה המום. בהתפעלות רבה פנה לעבר משרד הנסיעות בכדי לרכוש את הכרטיסים עבור הרבנים הצדיקים הללו.

רבני המשלחת שחזו במו עיניהם בישיעתו ה', הודו בליבם כי בזכות אמונתו של רבי חיים הכהן זצ"ל בדעת תורה והציות לה, הגיעה ישועתם.

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "והיה איש אחד". (שופטים יג)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על נזירות שמשון, שהוא מענין הפרשה המדברת מעניני הנזיר ומצוותיו.

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

גם לא לשבח

אסור לשבח אדם בפני חבירו, אם על ידי זה יגרום לשומע לכעוס על אותו אדם, כגון שמשבח שותף בפני שותפו על נתינת הלואה או צדקה, ויסבור השומע ששותפו מפזר יותר מידי ממזון השותפות.

מאוצרו של מורנו ורבנו הגד"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

נזירות מכפרת על ראות העין

אמרו רבותינו ז"ל (סוטה ב, א): למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה? לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. ופירש רש"י: לפי שהיין מביא לידי ניאוף.

וענין זה אומר דרשני; וכי היין לבד מביא לידי ניאוף? ואם נפשך לומר שהיין הואיל והוא משכר את האדם, הרי הוא מביא אותו לידי קלות ראש, מכל מקום מה ענין גידול שערות בראש הנזיר לידי ראיית סוטה בקלקולה?!

ויסוד גדול נאמר בסמיכות פרשיות הללו; דע לך כי אין הקב"ה מביא ראיה לאדם באקראי, ואם ראה האדם ראיה שאינה טובה, מכלל שצריך

לפשפש במעשיו ולחזור בתשובה, ובידוע שיש בו שמץ מאותה עבירה. כענין שאמרו בגמרא (מו"ק יח, ב) אין אדם נחשד בדבר אלא אם כן עשאו, ואם לא עשה כולו - עשה מקצתו, ואם לא עשה מקצתו - הרהר בלבו לעשותו, ואם לא הרהר בלבו לעשותו - ראה אחרים שעשו ושמח! נמצאת למד שכיון שראה אחרים עושים עבירה, בידוע שיש בידו מאותה עון ולכן נחשד בדבר, וחובה עליו לפשפש במעשיו ולשוב.

הלכך מתוך שהסיב הקב"ה ראייה לאותו שראה אשה בקלקולה, בידוע שאינו דבר בטל, ומכלל שראה יתן דעתו שיש בידו שמץ מאותה עון, ויש בלבו נטיה לתאוות ותענוגי העולם, ואף אם הם מותרים מכל מקום כבר הורו חכמים (יבמות כ, א) "קדש עצמך במותר לך". הלכך ראוי לו להיות נזיר קדוש לה' ולפרוש מתענוגי העולם, שזהו כלל ענין הנזיר וזהו כפרתו.

אמור מעתה שלפיכך מביא הנזיר קרבן חטאת, הואיל ולא הוצרך להיות נזיר אלא מתוך שבא לידי ראיה אסורה הצריכה כפרה.

"איש או אשה כי יפלא". (ו. ב)

הסמיכות בתורה בין פרשת נזיר לפרשת סוטה, באה ללמדינו כפי שדרשו חז"ל בגמרא (סוטה ב.), שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין.

הערה נפלאה מעיר בעל ה"פרי צדיק", רבי צדוק הכהן מלובלין:

מפני מה בתורה שבכתב קדמה פרשת סוטה לפרשת נזיר, ואילו בתורה שבעל פה נסדרה קודם מסכת נזיר ורק לאחריה נסדרה מסכת סוטה?!

וכאן הניח רבי צדוק יסוד גדול בעבודת השי"ת. כי כל הקורה את האדם הרי זה אות ורמז שרומזים לו מן השמים לנהוג באופן מסוים, לגדור עצמו בגדרים וסייגים לבל יבוא לידי חטא ומכשול.

לפיכך, בתורה שבכתב קדמה פרשת סוטה לפרשת נזיר, לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. לעומת זאת, בתורה שבעל פה קדמה מסכת נזיר למסכת סוטה, להורות לנו כי לא תמיד זוכה האדם לרמזים ולאותות מן השמים, ועל כן צריך האדם להזהר ולראות את הנולד - לגדור את עצמו ולהזיר מן היין לבל יבוא לידי חטא.

"כל ימי הזיירו לה' על נפש מת לא יבוא". (ו. א)

מפני מה החמירה התורה בקדושתו של הנזיר יותר מבקדושת הכהן. בעוד שלנזיר נאסרה אפילו טומאת קרובים, לכהן הותר להיטמא לקרוביו?

כה ביאר זאת האדמו"ר בעל ה"אבני נזר", רבי אברהם בורנשטיין מסוכטשוב:

את קדושתו קיבל הכהן מתוקף היותו בן למשפחת כהונה, וכיון שכל קדושתו נובעת מכוח משפחתו לפיכך חייב להיטמא לבני משפחתו.

הנזיר לעומת זאת, קיבל את קדושתו בלא כל קשר ויחס למשפחתו, ומשום כך אין לו שום מחויבות כלפי משפחתו, ועל כן קדושתו מונעת אותו מלהטמא לקרוביו.

ולפי זה אפשר לפרש ולומר שמשום כך גם אצל "כהן גדול" מצינו שאינו מטמא לקרוביו, שהרי למשמרתו ולקדושתו המיוחדת זכה מעצמו ולא מחמת משפחתו.

"זאת תורת הנזיר אשר יזיר קרבנו לה' על נזרו". (ו. כא)

אמרו רבותינו (נדרים י.), כי חסידים הראשונים היו מתאווים להביא קרבן חטאת. ולפי שאין הקב"ה מביא תקלה על ידן, מה היו עושין? עומדים ומתנדבים נזירות למקום.

מן המעין

וענין זה כותב מהרי"ץ דושינסקי, רמוז בכתוב: "זאת תורת הנזיר אשר יזיר", ומטרת הנדר היא - "קרבתו לה' על נזרו". ברצונו להביא קרבן חטאת לפני ה', הרי הוא מקבל על עצמו נזירות לשם שמים.

"כף אחת עשרה זהב" מלאה קטורת". (ז. ד)

מי שממעט מאכילתו אפילו כף אחת ונותנו לעני, שוה שכרו "עשרה זהב", דהיינו זהב הרוחני מי יודע כמה ערכו.

ואם נתן קערה אחת אוכל לעני, שכרו "שלישים ומאה משקלה" ("אבני השמים").

"פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד". (ז. טו)

אמרו רבותינו זכרונם לברכה במדרש:

פר אחד - כנגד אברהם, שנאמר בו "ויקח בן בקר".

איל אחד - כנגד יצחק, שנאמר בו "ויקח את האיל".

כבש אחד - כנגד יעקב שנאמר בו "והכשבים הפריד יעקב".

ורמז מצא בזה רבינו יעקב בעל הטורים: "פר, איל, כבש" - במנין גימטריא: "אברהם, יצחק, יעקב".

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"ביום השלישי נשיא לבני זבולן אליאב בן חזן". (ז. כד)

אליאב בן חלון נקרא כן, לצד שהוא דבר המעמיד ליששכר ללמוד תורה יקרא אב, וכמו שמצינו שהקדימו משה ליששכר דכתיב (דברים לג יח) "שמח זבולן בצאתך ויששכר באהלך".

והוא מאמר אליאב, פירוש לי יתיחס לקרות אב, הגם שהוא חלון, פירוש חולין, שאינו בן תורה ועוסק בפרקמטיא חולין עולם הזה, אף על פי כן דין אבא למלכא.

הבלתי מוגבלות יכול היה למצוא דרך אחרת לבדיקתה של האשה הסוטה, בדרך שאין בה חליה מחיקת שמו של השי"ת. ומכאן למד היה רבי מאיר שאין לחוש על בזיון התורה שלו עצמו, אף במקום שהיתה לו דרך ואפשרות להשיב את האשה לבעלה בדרך אחרת.

וכשנתבונן היטיב בפרשה זו, נגלה טפח נוסף מדרכיו של השי"ת ונדע כי חנון ורחום ה' ארך אפים וגדל חסד. ואם כן לצורך מי הרשה השי"ת למחוק את שמו הגדול שנכתב בקדושה וטהרה? לצורך אשה, אשר גם אם תצא נקיה מהשקאה זו - לאחר שיתברר שלא נטמאה - מכל מקום אשה סוטה היא שקינה לה בעלה שלא תיסתר עם איש פלוני. ומכיון שהוזהרה אל הכהן, יודעים אנו איפוא שלא שמעה האשה לקול בעלה ואכן היא נסתרה עם האיש, אלא שלא קלקלה בינתיים. נתאר לעצמנו, אם כן, באיזו דרגה רוחנית היתה האשה הזאת שקועה, עמוק עמוק בים התאוה החומרית. ואף על פי כן, לאשה שכזאת אומר הקדוש ברוך הוא: "ימחה שמי על המים כדי להתירה ולעשות שלום בינה לבין בעלה".

ועל כגון זה כבר נאמר "והלכת בדרכיו" - הקל וחומר הזה שדרש אותו רבי מאיר, הרי הוא מחייב את כולנו להידבק במידה זו ולהשתדל בכל כוחינו למען הרבות שלום במחנינו, לקרב את אחינו בשרינו מתוך אהבה ואחווה, ובפרט בימים אלו. ולעיתים, כן, אף כשהמחיר למען השלום גובל בבזיון כבוד התורה חלילה, וכל שכן כשהוא גובל בבזיון כבודינו העצמי...

"ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום".

לשבור את המילה

ועוד הארה חשובה הנלמדת מפרשה זו:

אם הקב"ה הסכים למחוק במים את שמו הקדוש כדי לעשות שלום בית, אנחנו לא יכולים למחוק מלה אחת שנאמרה ברגע של כעס?!

רוב מקרי הגרושין בארץ, כך זועק הגה"צ רבי ניסים יגן זצ"ל, לא התחילו ממריבה רצינית או מבעיות כבדות משקל שלא באו לידי פיתרון, אלא דווקא מדברים פעוטי ערך: "למה הוא אמר לי כך?" ו"למה היא אמרה לי כך".

שני בני הזוג מוכנים להיפרד להחריב את ביתם ולהתגרש, הרי ברור שהוא יסבול, היא תסבול, הילדים יסבלו - אבל כל אחד עומד על שלו.

הכרתי זוג שהתגרשו בגלל מלה אחת. היא פלטה פליטת פה, אמר לה: תבקשי סליחה, וכשלא הסכימה לבקש סליחה הלכו לרבנות והתגרשו. כן, ממש כך!

נורא ואיום! יש להם ילדים בוגרים שכבר צריכים להתחתן, והתגרשו בגלל מלה אחת! בסוף היא בכתה והוא בכה, והילדים בכו, היתה אורת תשעה באב בבית, אבל העקר שהיא עמדה על המלה שלה. היא ניצחה באותו לילה וסבלה כל ימי חייה, וכן בעלה וילדיה. הכל משום ש"אני לא אשבור את המלה שלי". אם לא ישברו את מילתם - אז הבית ישבר. צריכים לפעמים לשבור את המלה ולא את הבית.

במרכז פרשת השבוע אנו מתוודעים לנושא מהותי ב"מסילות ישרים". הערעור ביסודות האיתנים של חומת הבית היהודי, מקורו במידות, בעבודה על המידות, בהכנעת היצר.

בתהליך מפורט בכתובים,

יוצאת האמת לאור לאחר שהכהן

מוחה את שמותיו של הקב"ה במים שבכלי החרס. וכתב את האלות האלה הכהן בספר ומחה אל מי המרים". (במדבר ה. כג).

את המעשה הבא, אנו קוראים במדרש (מדרש רבה ט. כ):

מעשה ברבי מאיר שהיה דורש בליל שבת בבית הכנסת, והיתה שם אשה אחת ששמעה את דרשתו. כאשר חזרה לביתה מצאה את הנר כבוי, אמר לה בעלה: היכן היית עד עכשיו? אמרה לו: שומעת הייתי את רבי מאיר דורש.

והיה אותו האיש ליצן. אמר לה: אין את נכנסת לביתי עד שתלכי ותרוקי בפניו של רבי מאיר. יצאה לה מביתה.

נגלה אליהו הנביא זכור לטוב לרבי מאיר, אמר לו: הרי בגללך יצאה האשה מביתה, וסיפר לו את פרטי המעשה. מה עשה רבי מאיר? הלך וישב לו בבית המדרש הגדול. באה האשה לבית המדרש כדי להתפלל, כאשר ראה אותה עשה עצמו כמפקק ואמר לה: האם את יודעת ללחוש לעין? מתוך אימה אמרה לו האשה לא. אמר לה רבי מאיר: רקקי בפני שבע פעמים ויוטב לי ועשתה כן. אמר לה לכי אמרי לבעלך: אתה אמרת שתרוק פעם אחת והיא ירקה שבע פעמים.

אמרו לו תלמידיו: רבי! כך מבזים דברי תורה? אילו היית אומר לנו, היינו מביאים אותו ומלקים אותו על הספסל ומחזירים לו את אשתו. אמר להם: לא יהא כבוד מאיר גדול מכבוד קונו, ומה אם שם הקודש שנכתב בקדושה אמר הכתוב שימחה על המים להטיל שלום בין איש לאשתו, כבוד מאיר לא כל שכן!...

* * *

לכאורה תמה היה רבי אליהו לאפיאן זצ"ל, הרי שצדקו תלמידיו של רבי מאיר בטענתם שלא היה לו לבזות את עצמו כל כך, במקום שיכול היה להשיג את השלום על ידי הלקאת הבעל. ואף רבי מאיר לא ביטל את דברי תלמידיו, וכל מה שהשיב להם היה רק רעיון ה"קל וחומר" - "לא יהא כבוד מאיר גדול מכבוד קונו".

ברם השיב רבי אליהו לאפיין זצ"ל, כאן בדבריו של רבי מאיר הוא לימד אותנו יסוד גדול - למען שלום בית, בין איש לאשתו, ראוי לותר על הכבוד ואין לחוש אפילו לבזיון כבוד התורה! שכך למדנו מהקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו שציונו למחוק את שמו הקדוש, אף שבאפשרויותיו

מגיד השיעור
הרב אליאסף יצחק גר

בית הכנסת זכור לאברהם
רחוב יעקב צוד 21 נבעת משואה ירושלים
שעה: 19:00

